

DAĞIDILMIŞ ABİDƏNİN FƏRYADI

(bir pərdəli dram əsəri)

Şuşanın Cıdır düzü, səhərdir, hərdən axışan seyrək duman Vaqifin abidəsinin üzərindən keçir. ətrafda bir sakitlik hökm sürür.

Molla Vəli Vidadinin səsi:

-Vaqif! Səndən cavab almaq dönüb tilsimə,
Hardasan, cavab ver, mənim səsime!

Məzardan səs: (Vaqif)

-Bu səs tanış səsdir, uzaqdan gəlir,
Vidadi yaşayan Qazaxdan gəlir.

Molla Vəli Vidadinin səsi:

Hardasan, cavab ver, mənim səsime!

Məzardan səs: (Vaqif)

-Yox, yox yanırlıram, bu ola bilməz,
Şair Vidadinin səsidir bu səs.
Mən sənin səsini eşitdim ustad,
Nə yaxşı sən məni eyləmişən yad.
Sağım da, solum da xain erməni,
Çirkin əməlləri öldürür məni.

Molla Vəli Vidadinin səsi:

-Sənsiz ömr eləmək, yaşamaq heçdi,
Yazdır, göyümüzdən durnalar keçdi.
Bilirsən, bu dəfə mən necə coşdum?
Qərib durnalara nəğmələr qoşdum.

Göylərdə ah-nalə, fəğan qoparın,
Hələ xəbəri yox bundan çaparın.
Sürbənizi başqa səmtə aparın.
Xain ermənilər vururlar sizi,
Göydə bircə-bircə qırırlar sizi.

Vaqif, heç vaxt yaddan çıxarma bizi,
Gətir xəyalına deyişməimizi!...
Məhrin, məhəbbətin gəzdi canımda,
Heyif ki, heyif ki, yoxdun yanımda.
Gəlib sən yuxuma girdin o gecə,
Tükəzban xalan da darıxır necə!
Eh, ömrün şaxtası, buzu, qarı var,
Sənə çox səmimi salamları var.
Gördüm ermənilər incidir səni,
Bir dığa xəncərlə yarır sinəni.
Hövlək ayıldım, yuxudan qalxdım,

Dayanıb nə qədər yollara baxdım.
O gündən ürəyi, qəlbi viranam,
Səndən nigaranam, çox nigaranam.

Məzardan səs: (Vaqif)

-Dostum, nə zamandır bağlıdır yollar,
O yolu açacaq igid oğullar.
Yerə, göyə sığmır elin dərdləri,
Mən belə bilməzdim bu namərdləri.
Bağları qırdılar, həddi aşdılar,
Elin namusuna bərk sataşdılar.
Məğzi də, canı da budur sözümün,
Bir az səbrin olsun, bir az dözüümün.
Bu yükü millətim daşıya bilməz,
Qarabağ dustaqda yaşaya bilməz.

Molla Vəli Vidadinin səsi:

-Bir quşam, elə bil qalmışam dənsiz,
Burada yaşaya bilmərəm sənsiz.

(Bir erməni generalı, bir neçə əli baltalı, külünglü əsgər abidəni dövrəyə alırlar)

Erməni generalı (istehzayla):

-Bir az əl saxlayın, bir az dayanın,
Vaqif şairidir Azərbaycanın.
Görün, nə qürurla baxır bu hərif!
Küllü Qarabağı edirdi tərif.
Qazax mahalından olsa da özü,
Bizim Qarabağdan hər şirin sözü.
“Gözə Qarabağın abi-həyatı,
Nərmə-nazik bayatıdır, bayatı”.
Böyük Qarabağı öz təni bilib,
Ən əziz, doğmaca Vətəni bilib.
Mənim sənətkara çox hörmətim var,
Ancaq sizlərə də nəsihətim var.
Mən təkə demirəm Cıdır düzündə,
Bir türk abidəsi yerin üzündə,
Gərək görünməsin, gərək qalmasın,
Qarabağ elində heç ucalmasın.
Gizlədilsə belə torpağın altda,
Abidə ən böyük şahid həyatda.
Qoy dünya eşitsin külüng səsini,
Dağının Vaqifin abidəsini.

Məzardan səs: (Vaqif)

(eşidilən səs erməniləri qorxuya və təvişə salır)

-Namərd balaları, durun bir anlıq,
Çirkin əməliniz ancaq nadanlıq.
Atın külüngləri əl saxlayın, əl!

Tarixə ləkədir bu murdar əməl.
Təhqir etsəniz də min dəfə məni,
Axı yaradan var bu abidəni!
Qurub yaradanı sevməyən bir kəs,
İnsanlıq adını daşıya bilməz.

Səməd Vurğunun səsi:

-Ey qəlbləri xain, vicdanları dar,
Vaqif böyük insan, böyük sənətkar.
Kim hörmət etmirsə bir sənətkara,
Bəşərin bağrında sağalmaz yara.
Xalqlar dostluğundan yazıbdır hər an
Bizim Axundovla sizin Abodyan.
Caniyə döndünüz neçin hamınız,
Bumu sənətkara ehtiramınız?!
Vaqif əsərimin qəhrəmanıdır,
Mənim şeirimizin də ruhu, canıdır.

Erməni generalı:

-Səməd Vurğunundu eşidilən səs,
Bu xəbər şairə hardan çatdı bəs?!
Şair qarşısında dilsizəm, lalam,
Mən hərbiçi adamam, mən generalam.
Dağıdır, öldürür, alıram qisas,
Erməni xalqına bunlardır əsas.
Əbəs yerə deyil bu qeylü-qallar,
Bizi aldadammaz şirin xəyallar.

Səməd Vurğunun səsi:

-Yox, yıxmaq, öldürmək deyil kişilik,
Vəhşilik deyilir buna, vəhşilik.
Ey cənab general, yaxşı bilin siz,
Tarix qarşısında cavabdehsiniz.
Görürəm, o günlər tez gələcəkdir,
Dünya üzünü zə tükürəcəkdir.

Erməni generalı:

-Vurun baltaları, qaldırın, vurun!

Səməd Vurğunun səsi:

-Yox, insaf eyləyin, dayanın, durun!

(Erməni əsgərləri abidəni dağıtmağa başlayırlar)

*Baltaydı, külügdü, bilmirəm nəydi,
Şairin hayquran qəlbinə dəydi.*

Məzardan səs (Vaqif):

-Dağıdın, dağıdın məzarımı siz,

Yoxdur ürəyiniz, yoxdur hissiniz.
Görürəm qəlbiniz necə kiçik, dar,
Mən sizi bu qədər bilməzdim qəddar.
Yıxın heykəlimi, dağıdın, yıxın,
Qəbir daşlarının sonuna çıxın.
Xalqın qəlbində sə heykəlim vardır,
Onu görməyən kor, ya da ki kardır.
Çox mundar olsa da hər əməliniz,
O böyük heykələ çatmaz əliniz.
Səsimi eşitsin qoy bütün ellər,
Hanı tanıdığım qüdrətli əllər?!
İndi kainat da gözlərimdə dar,
Mənə cavab verin, hardadır Eldar!
Vaqifdir yaşayan yenə də darda,
Səsimə cavab ver, hardasan harda?!
Əgər qurtarmasan Vaqifi dardan,
Yoxdur umacağı pərvərdigardan.

Eldarın səsi:

-Şair, dinlə məni çoban Eldaram,
Mən sənin yanında həmişə varam.
Hücuma hazırım dəstələrimlə,
Neçə igidimlə, neçə ərimlə.

Erməni generalı:

-Ara, qulaq verin, bu səslər hardan,
Gəlib asacaqlar hamını dardan.
Eldarın gücünə gücümüz çatmaz.
Ona qılınc vursan qılınc da batmaz.
Eldarın dəstəsi qalaya yaxın,
Tez olun, tez olun, aradan çıxın!

(Erməni generalı başda olmaqla əsgərlər qaçmağa başlayırlar. Dağıdılmış abidə yenidən öz yerində bərqərar olur)

Eldar görünür:

-Möhtərəm şairə salamlar olsun,
Bu dünya durduqca o da var olsun!

Məzardan səs (Vaqif):

-Səsimi eşitdin, çox sağ ol, Eldar,
Düşmənin yerini dar eyləyin, dar.
Eldar, sözlərimi deyirəm bir də,
Elin qisasını qoymayın yerdə.
Geriyə qaytarın o şöhrət-şanı.
O murdar əllərdən alın Şuşanı!
Ellərin ən yaxın dostu, yarı siz,
Küllü Qarabağın xilaskarı siz!

Eldar:

-Vaqif, sözlərimə qəlbən inanın,
Doğma Qarabağım Azərbaycanın.
Onun hər qarışı doğma, müqəddəs,
Ürək bədənindən ayrılı bilməz!
Qoy qalxsın göylərə üçrəngli bayraq,
Düşməyə verilməz bir qarış torpaq!
Qalxın, igidlərim, siz Cuma-Cuma,
Üç yandan, dörd yandan keçin hücum!

(Cəngi sədaları altında Eldarın dəstələri rəqs edir. Sonra hücum marşı ilə hücum əməliyyatları başlanır).

Səs:

-Dinləyin, bu nə səs, gəlir Qaladan
Qarabağ qurtuldu dərddən , bələdan!...